Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL DEAN SPIELMANN
prezentate la 6 februarie 2025[1]

Cauza C-413/23 P

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
împotriva

Comitetului Unic de Rezoluție

„Recurs – Prelucrare a datelor cu caracter personal – Procedură de plată a unei compensații creditorilor și acționarilor în urma rezoluției unei instituții bancare – Obligația de informare – Articolul 15 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) 2018/1725 – Lipsa informării creditorilor și acționarilor menționați cu privire la destinatarul datelor cu caracter personal – Decizia Autorității Europene pentru Protecția Datelor de constatare a încălcării Regulamentului 2018/1725 privind prelucrarea datelor cu caracter personal pseudonimizate”

I. Introducere

1. Prin recursul formulat, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 26 aprilie 2023, SRB/AEPD (T-557/20, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2023:219), prin care acesta a anulat decizia revizuită a AEPD din 24 noiembrie 2020 (denumită în continuare „decizia în litigiu”), privind cinci plângeri depuse de acționari și creditori afectați de rezoluția bancară a Banco Popular Español SA (denumită în continuare „Banco Popular”) care reclamă faptul că nu au fost informați cu privire la transferul datelor lor cu caracter personal.

2. Prezenta cauză oferă Curții ocazia de a preciza, în contextul datelor pseudonimizate, noțiunea de „date cu caracter personal” și obligațiile care decurg din aceasta pentru a se conforma obligațiilor de prelucrare echitabilă și transparentă a datelor.

II. Cadrul juridic

3. Principalele dispoziții ale Regulamentului (UE) 2018/1725[2] relevante în cadrul prezentului recurs sunt următoarele.

[1] Limba originală: franceza.

[2] Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO 2018, L 295, p. 39).

4. Considerentele (16) și (17) ale acestui regulament au următorul cuprins:

„(16) Principiile protecției datelor ar trebui să se aplice oricărei informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă. Datele cu caracter personal care au fost supuse pseudonimizării, care ar putea fi atribuite unei persoane fizice prin utilizarea de informații suplimentare, ar trebui considerate informații referitoare la o persoană fizică identificabilă. Pentru a se determina dacă o persoană fizică este identificabilă, ar trebui să se ia în considerare toate mijloacele, cum ar fi individualizarea, pe care este probabil, în mod rezonabil, să le utilizeze fie operatorul, fie o altă persoană, în scopul identificării, în mod direct sau indirect, a persoanei fizice respective. Pentru a se determina dacă este probabil, în mod rezonabil, să fie utilizate mijloace pentru identificarea persoanei fizice, ar trebui luați în considerare toți factorii obiectivi, precum costurile și intervalul de timp necesare pentru identificare, ținându-se seama atât de tehnologia disponibilă la momentul prelucrării, cât și de dezvoltarea tehnologică. Principiile protecției datelor ar trebui, prin urmare, să nu se aplice informațiilor anonime, adică informațiilor care nu sunt legate de o persoană fizică identificată sau identificabilă sau datelor cu caracter personal care sunt anonimizate astfel încât persoana vizată nu este sau nu mai este identificabilă. Prin urmare, prezentul regulament nu se aplică prelucrării unor astfel de informații anonime, inclusiv în cazul în care acestea sunt utilizate în scopuri statistice sau de cercetare.

(17) Aplicarea pseudonimizării datelor cu caracter personal poate reduce riscurile pentru persoanele vizate și poate ajuta operatorii și persoanele împuternicite de către operatori să își îndeplinească obligațiile de protecție a datelor. Introducerea explicită a conceptului de «pseudonimizare» în prezentul regulament nu este destinată să împiedice alte eventuale măsuri de protecție a datelor.”

5. Articolul 3 din regulamentul menționat, intitulat „Definiții”, prevede la punctele 1 și 6 că:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. «date cu caracter personal» înseamnă orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă («persoana vizată»); o persoană fizică identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale a persoanei fizice respective;

[…]

6. «pseudonimizare» înseamnă prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile.”

6. Articolul 4 din același regulament, intitulat „Principii legate de prelucrarea datelor cu caracter personal”, prevede la alineatul (1) litera (a) și la alineatul (2):

„(1) Datele cu caracter personal sunt:

(a) prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată («legalitate, echitate și transparență»);

[…]

(2) Operatorul este responsabil de respectarea alineatului (1) și poate demonstra această respectare («responsabilitate»).”

7. Articolul 15 din Regulamentul 2018/1725, intitulat „Informații care se furnizează în cazul în care date cu caracter personal sunt colectate de la persoana vizată”, prevede la alineatul (1) litera (d):

„În cazul în care date cu caracter personal referitoare la o persoană vizată se colectează de la aceasta, operatorul, în momentul obținerii acestor date cu caracter personal, furnizează persoanei vizate toate informațiile următoare:

[…]

(d) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, după caz.”

III. Istoricul litigiului

8. La 7 iunie 2017, Comitetul Unic de Rezoluție (SRB) a adoptat o schemă de rezoluție pentru Banco Popular în temeiul Regulamentului (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010[3], aprobată în aceeași zi prin decizia Comisiei Europene[4], ceea ce înseamnă în mod concret că instrumentelor de capital ale băncii li s-a redus valoarea contabilă sau au fost convertite și cesionate prin transferul acțiunilor.

9. În conformitate cu articolul 20 alineatele (16)-(18) din Regulamentul nr. 806/2014, SRB a încredințat Deloitte, în calitate de „persoană independentă”[5], sarcina de a efectua o evaluare a diferenței de tratament pentru a determina dacă acționarii și creditorii, afectați astfel de măsura de rezoluție, ar fi beneficiat de un tratament mai bun în cazul în care această instituție ar fi făcut obiectul unei proceduri obișnuite de insolvență.

[3] JO 2014, L 225, p. 1.

[4] Decizia (UE) 2017/1246 a Comisiei din 7 iunie 2017 de aprobare a schemei de rezoluție pentru Banco Popular Español S.A. (JO 2017, L 178, p. 15).

[5] Articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 806/2014 prevede că această persoană este „independentă de orice autoritate publică, inclusiv de comitet și de autoritatea națională de rezoluție și de entitatea în cauză”. Articolul 20 alineatul (16) din acest regulament face trimitere la articolul 20 alineatul (1) în ceea ce privește această noțiune de „persoană independentă”.

10. La 14 iunie 2018, Deloitte a transmis SRB această evaluare a diferenței de tratament (denumită în continuare „evaluarea 3”). Printr-o decizie preliminară, SRB a arătat că, pentru a-i permite să ia o decizie finală cu privire la necesitatea de a acorda sau nu acționarilor și creditorilor afectați de rezoluția Banco Popular o compensație în temeiul articolului 76 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 806/2014, iniția procedura referitoare la dreptul de a fi audiat, inclusiv o primă fază de înscriere, pentru a verifica eligibilitatea părților care își manifestă interesul, și o a doua fază de consultare, în cadrul căreia acționarii și creditorii afectați și-au prezentat comentariile cu privire la decizia preliminară a SRB, la care era anexată evaluarea 3.

11. Datele colectate în faza de înscriere, și anume probele privind identitatea participanților și proprietatea asupra instrumentelor de capital ale Banco Popular, cu valoare contabilă redusă sau convertite și transferate, erau accesibile unui număr limitat de membri ai personalului SRB însărcinați cu prelucrarea acestor date pentru a stabili eligibilitatea participanților. Aceste date nu erau vizibile pentru membrii personalului SRB însărcinați cu prelucrarea comentariilor primite în faza de consultare, în cursul căreia aceștia au primit numai comentarii identificate prin referire la un cod alfanumeric [6] atribuit fiecărui comentariu prezentat prin intermediul formularului.

12. După agregarea, filtrarea automată și clasificarea comentariilor, SRB a transmis Deloitte [7] comentariile referitoare la evaluarea 3 astfel filtrate, clasificate și agregate. Comentariile transferate Deloitte erau numai cele primite în faza de consultare și aveau un cod alfanumeric, dezvoltat în scopul auditului pentru a permite SRB să verifice și, eventual, să demonstreze *a posteriori* că fiecare comentariu a fost prelucrat și a fost luat în considerare în mod corespunzător. Prin intermediul acestui cod, SRB era singurul care putea conecta comentariile la datele primite în faza de înscriere. Deloitte nu avea și nu are nici în prezent acces la baza de date colectate în faza de înscriere.

13. Acționarii și creditorii afectați (denumiți în continuare „reclamanții”) au transmis AEPD, în temeiul Regulamentului 2018/1725, cinci plângeri pentru motivul că declarația de confidențialitate privind prelucrarea datelor cu caracter personal publicată de SRB nu conținea nicio mențiune cu privire la transmiterea către Deloitte a datelor colectate prin intermediul formularului. Ei invocau o încălcare de către SRB a obligației sale de informare referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul acestui regulament, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (d) din regulamentul menționat.

14. AEPD a adoptat o decizie inițială la 24 iunie 2020, anulată în urma unei cereri de reexaminare formulate de SRB și înlocuită, la 24 noiembrie 2020, prin decizia în litigiu, redactată după cum urmează:

„1. AEPD consideră că datele pe care SRB le-a transmis Deloitte sunt date pseudonimizate, atât pentru că comentariile din faza [de consultare] sunt date cu caracter personal, cât și pentru că SRB transmitea codul alfanumeric care permite conectarea răspunsurilor primite în faza [de înscriere] la cele din faza [de consultare], chiar dacă datele furnizate de participanți pentru a se identifica în etapa [de înscriere] nu au fost comunicate Deloitte.

[6] Este vorba despre un identificator unic universal de 33 de cifre, generat în mod aleatoriu.

[7] Din decizia în litigiu reiese că Deloitte a asistat SRB în calitate de persoană independentă în procesul său decizional. Reiese de asemenea din această decizie că, la 18 martie 2020, SRB a decis că nu se datorează nicio compensație acționarilor și creditorilor afectați și a arătat că această decizie se întemeiază pe evaluarea post-rezoluție efectuată de Deloitte, precum și pe analiza comentariilor primite în cadrul procedurii privind dreptul de a fi audiat.

2. AEPD consideră că Deloitte era destinatar al datelor cu caracter personal ale reclamanților în sensul articolului 3 punctul 13 din Regulamentul 2018/1725. Faptul că Deloitte nu a fost menționată în declarația de confidențialitate a SRB ca destinatar potențial al datelor cu caracter personal colectate și prelucrate de SRB, în calitatea sa de operator în cadrul procedurii referitoare la dreptul de a fi audiat, constituie o încălcare a obligației de informare prevăzute la articolul 15 alineatul (1) litera (d) [din Regulamentul 2018/1725].

3. În lumina tuturor măsurilor tehnice și organizatorice instituite de SRB pentru a atenua riscurile la adresa dreptului persoanelor la protecția datelor în cadrul procedurii referitoare la dreptul de a fi audiat, AEPD decide să nu își exercite competența de a adopta măsuri corective prevăzută la articolul 58 alineatul (2) [din Regulamentul 2018/1725].

4. Cu toate acestea, AEPD recomandă SRB să se asigure că declarațiile sale de confidențialitate în cadrul procedurilor viitoare referitoare la dreptul de a fi audiat acoperă prelucrarea datelor cu caracter personal atât în faza de înscriere, cât și în faza de consultare și că acestea includ toți destinatarii potențiali ai informațiilor colectate, pentru a respecta pe deplin obligația de a informa persoanele vizate în conformitate cu articolul 15 [din Regulamentul 2018/1725].”

IV. Hotărârea atacată

15. Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 1 septembrie 2020 și printr-un memoriu în adaptare depus la 29 ianuarie 2021, SRB a introdus o acțiune având ca obiect, pe de o parte, anularea deciziei în litigiu și, pe de altă parte, declararea nelegalității deciziei inițiale a AEPD din 24 iunie 2020.

16. SRB a invocat, în susținerea primului capăt de cerere[8], două motive. Primul motiv era întemeiat pe încălcarea articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725, întrucât informațiile transmise Deloitte nu constituiau date cu caracter personal, iar al doilea motiv, pe încălcarea dreptului la bună administrare, consacrat la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

17. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a declarat admisibil acest capăt de cerere. Pe fond, Tribunalul a admis primul motiv al acțiunii și a anulat decizia în litigiu, fără a examina al doilea motiv.

[8] Al doilea capăt de cerere urmărea ca decizia inițială să fie declarată nelegală. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acest al doilea capăt de cerere pentru lipsa competenței, pentru motivul că, procedând astfel, SRB urmărea să obțină o hotărâre declaratorie, iar nu anularea unui act.

18. În ceea ce privește primul motiv, Tribunalul a considerat, în primul rând, că AEPD a apreciat că informațiile transmise Deloitte „priveau” o persoană fizică în sensul articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725 întemeindu-se pe o prezumție, fără a examina nici conținutul, nici finalitatea, nici efectul informațiilor transmise Deloitte [9], cu încălcarea Hotărârii Nowak [10].

19. În al doilea rând, în ceea ce privește condiția prevăzută la articolul 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725, potrivit căreia informația trebuie să privească o persoană fizică „identificată sau identificabilă”, Tribunalul a apreciat că în speță revenea AEPD sarcina de a examina dacă comentariile transmise Deloitte constituiau, în raport cu aceasta, date cu caracter personal. Or, potrivit hotărârii atacate, AEPD s-a limitat să examineze posibilitatea de a reidentifica autorii comentariilor din punctul de vedere al SRB, iar nu al Deloitte. Prin urmare, întrucât AEPD nu a cercetat dacă Deloitte dispunea de mijloace legale și realizabile în practică care să îi permită accesul la informațiile suplimentare necesare pentru reidentificarea autorilor comentariilor, AEPD nu putea concluziona că informațiile transmise Deloitte constituiau informații privind o „persoană fizică identificabilă” în sensul articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725 [11].

V. Procedura în fața Curții și concluziile părților

20. Prin înscrisul depus la grefa Curții la 5 iulie 2023, AEPD a formulat recurs împotriva hotărârii atacate. Prin Ordonanța președintelui Curții din 29 noiembrie 2023 [12], s-a admis intervenția Comitetului european pentru protecția datelor în susținerea concluziilor AEPD și, prin decizia din 20 octombrie 2023, s-a admis intervenția Comisiei Europene în susținerea SRB.

21. AEPD solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

– pronunțarea unei hotărâri definitive în litigiu;

– obligarea SRB la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii de recurs și procedurii în fața Tribunalului.

22. Comitetul european pentru protecția datelor, care intervine în susținerea AEPD, solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

[9] A se vedea punctele 64, 73 și 74 din hotărârea atacată.

[10] Hotărârea din 20 decembrie 2017 (C-434/16, denumită în continuare „Hotărârea Nowak”, EU:C:2017:994). În prezentele concluzii vor fi citate, prin analogie, hotărârile care pun în aplicare Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10) și Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO 2016, L 119, p. 1, denumit în continuare „RGPD”). Prin urmare, astfel cum reiese din considerentele (4) și (5) ale Regulamentului 2018/1725, precum și din articolul 2 alineatul (3) și din articolul 98 din RGPD, legiuitorul Uniunii a intenționat să instituie un regim de protecție a datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii care este echivalent cu cel al RGPD pentru a asigura o protecție uniformă și consecventă a persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor lor cu caracter personal în Uniune (a se vedea Hotărârea din 7 martie 2024, OC/Comisia, C-479/22 P, EU:C:2024:215, punctul 43).

[11] A se vedea punctele 100, 103 și 105 din hotărârea atacată.

[12] C-413/23 P, EU:C:2023:1036.

– pronunțarea unei hotărâri definitive în litigiu prin confirmarea deciziei în litigiu.

23. SRB solicită Curții:

– respingerea recursului;

– cu titlu subsidiar, anularea deciziei în litigiu;

– cu titlu și mai subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului și

– obligarea AEPD la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii de recurs și procedurii în fața Tribunalului.

24. Comisia Europeană, care intervine în susținerea SRB, solicită Curții:

– respingerea recursului;

– obligarea AEPD la plata cheltuielilor de judecată.

VI. Cu privire la recurs

25. În susținerea recursului formulat, AEPD, susținută de Comitetul european pentru protecția datelor, invocă două motive. Primul urmărește să conteste interpretarea de către Tribunal a noțiunii de „date cu caracter personal” în sensul articolului 3 punctele 1 și 6 din Regulamentul 2018/1725, astfel cum este interpretat de jurisprudența Curții. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului responsabilității prevăzut la articolul 4 alineatul (2) și la articolul 26 alineatul (1) din acest regulament.

A. Cu privire la primul motiv de recurs

26. Primul motiv este împărțit în două aspecte. Primul aspect se referă la condiția potrivit căreia informațiile în litigiu trebuie „să privească” o persoană fizică, iar al doilea se referă la condiția ca această persoană să fie „identificată sau identificabilă”.

1. Cu privire la primul aspect, referitor la problema dacă informațiile „privesc” o persoană fizică

a) Argumentația părților

27. AEPD, susținută de Comitetul european pentru protecția datelor, arată că Tribunalul a săvârșit o eroare în măsura în care a statuat că AEPD s-a întemeiat pe o prezumție privind interpretarea condiției potrivit căreia informațiile transmise Deloitte priveau o persoană fizică, în sensul articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725. În opinia sa, în împrejurările speței, nu era necesară o examinare mai aprofundată din partea Curții.

28. SRB susține, la rândul său, că, astfel cum a statuat Tribunalul, AEPD s-a limitat să indice că comentariile în litigiu, prezentate de reclamanți în faza de consultare a procedurii referitoare la dreptul de a fi audiat, reflectau opiniile sau punctele de vedere ale acestora, deși ar fi trebuit să examineze dacă informațiile transmise Deloitte erau legate de o anumită persoană prin conținutul, finalitatea sau efectul lor, după cum impune Hotărârea Nowak.

b) Apreciere

29. Trebuie amintit că Curtea a statuat în mod repetat că utilizarea expresiei „orice informație” în definiția noțiunii de „date cu caracter personal” reflectă obiectivul legiuitorului Uniunii de a atribui un sens larg acestei noțiuni, care înglobează potențial orice tip de informații [13], atât obiective, cât și subiective, sub formă de opinii sau de aprecieri, cu condiția ca acestea „să privească” persoana vizată.

30. În această privință, o informație privește o persoană fizică identificată sau identificabilă atunci când, ca urmare a conținutului, a finalității sau a efectului său, informația este „legată” de o persoană determinată [14].

31. În ceea ce privește opiniile sau aprecierile, precum comentariile reclamanților în discuție în speță, considerăm că este relevant să se distingă după cum se examinează dacă opiniile sau aprecierile respective „au legătură” cu o persoană vizată sau cu persoane vizate de textul opiniei sau al aprecierii sau dacă, precum în speță, trebuie să se stabilească dacă acestea au legătură cu autorul lor. În primul caz, pentru a concluziona în sensul existenței unei informații care are legătură cu persoana care face obiectul aprecierii, este necesar să se analizeze dacă conținutul, finalitatea sau efectul aprecierii o privesc pe această persoană. În schimb, în al doilea caz, pentru a stabili dacă aprecierea are legătură cu persoana care a emis-o, considerăm că s-ar putea prezuma că aceasta este situația și că o opinie sau o apreciere are legătură în mod necesar cu autorul său.

32. Astfel, în Hotărârea Nowak, era vorba în esență despre aprecierea informațiilor conținute într-o foaie de examinare. Erau vizate prin urmare două persoane: candidatul și examinatorul. Este adevărat că Curtea a examinat conținutul, finalitatea și efectul răspunsurilor candidatului pentru a deduce că acestea îl privesc. În aceste condiții, în ceea ce privește în special observațiile examinatorului, care reflectă opinia sau aprecierea sa [15], deși Curtea a examinat conținutul, finalitatea și efectul informațiilor cuprinse în foaia respectivă pentru a concluziona că aceste aprecieri îl privesc pe candidat, nu a efectuat o astfel de examinare pentru a considera că acestea constituie informații referitoare la examinator care este autorul lor [16]. Prin urmare, în opinia noastră, nu se poate exclude în totalitate posibilitatea aplicării unei prezumții (simple) atunci când se evaluează dacă o opinie sau o apreciere sau, precum în speță, un comentariu îl „privește” pe autorul său.

[13] A se vedea în special enumerarea neexhaustivă de la punctul 36 din Concluziile avocatului general Pitruzzella prezentate în cauza Österreichische Datenschutzbehörde și CRIF (C-487/21, EU:C:2022:1000).

[14] A se vedea Hotărârea Nowak, punctele 34 și 35. A se vedea în plus Hotărârea din 4 mai 2023, Österreichische Datenschutzbehörde și CRIF (C-487/21, EU:C:2023:369, punctele 23 și 24), Hotărârea din 22 iunie 2023, Pankki S (C-579/21, EU:C:2023:501, punctele 42 și 43), Hotărârea din 7 martie 2024, OC/Comisia (C-479/22 P, EU:C:2024:215, punctul 45), și Hotărârea din 7 martie 2024, IAB Europe (C-604/22, EU:C:2024:214, punctele 36 și 37).

[15] Hotărârea Nowak, punctul 43.

[16] Hotărârea Nowak, punctul 44 *in fine*.

33. Concluzionăm că, în lipsa unei probe contrare, comentariile în discuție în speță, din moment ce proveneau de la reclamanți și evidențiau „logica și raționamentul lor”, reflectând astfel expresia „opiniei lor subiective”, îi „priveau” în mod necesar pe reclamanții menționați, indiferent de finalitatea sau de efectul comentariilor lor.

34. În orice caz, chiar în lipsa unei astfel de prezumții în speță, considerăm că, din cauza conținutului, a finalității și a efectului lor, comentariile în discuție „au legătură” cu reclamanții.

35. În această privință, SRB susține că argumentele întemeiate pe finalitatea și pe contextul comentariilor în cauză sunt inoperante, întrucât nu au fost examinate în decizia în litigiu, inadmisibile întrucât cuprind o afirmație factuală nouă și, în orice caz, eronate.

36. Nu împărtășim acest argument. Astfel, atât examinarea efectuată de AEPD în decizia în litigiu, cât și aprecierea Tribunalului se înscriu într-un context juridic care a fost luat în considerare și care menționează în mod clar finalitatea și efectul comentariilor în cauză, prezentate în cadrul procedurii referitoare la dreptul de a fi audiat. Aceste argumente referitoare la finalitatea și la efectul comentariilor în cauză sunt, așadar, operante și admisibile.

37. În plus, pe fond, din cadrul juridic aplicabil reiese că finalitatea procedurii referitoare la dreptul de a fi audiat, în cadrul căreia au fost prezentate comentariile în cauză, era de a permite acționarilor și creditorilor afectați să contribuie la procedură, în special pentru a permite SRB să dispună de toate informațiile necesare pentru a lua o decizie finală cu privire la necesitatea de a acorda sau nu o compensație acționarilor și creditorilor afectați de rezoluția Banco Popular, în aplicarea principiului potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat în raport cu lichidarea potrivit unei proceduri normale de insolvență [17]. În plus, aceste comentarii, odată luate în considerare de SRB, erau susceptibile să aibă un efect asupra intereselor și a drepturilor reclamanților în materie de compensație financiară.

38. Concluzionăm că comentariile în discuție au legătură cu persoanele vizate în speță, inclusiv ca urmare a finalității și a efectului lor.

39. Am adăuga că, desigur, comentariile în cauză, astfel cum au fost transferate către Deloitte, au fost „filtrate, clasificate și agregate”, așa încât, după cum reiese din faptele stabilite de Tribunal [18], comentariile individuale nu puteau fi distinse în cadrul aceleiași teme; cu toate acestea, se poate admite că, chiar agregate, aceste comentarii colective reflectă în conținutul lor puncte de vedere personale privind evaluarea 3. Astfel, ele constituie o sumă de opinii care, ca atare, constituie informații care privesc persoanele care le-au exprimat. Filtrarea lor, clasificarea lor și agregarea lor nu modifică această constatare, altfel ar fi suficientă agregarea mai multor puncte de vedere pentru a nu îndeplini condiția informațiilor care „privesc” o persoană fizică. Faptul că nu este posibil, în cadrul acestei sume de comentarii, să se facă distincția între diferitele opinii individuale pare că intră mai degrabă în sfera de aplicare a celei de a doua condiții cumulative, referitoare la caracterul identificabil al persoanelor vizate, examinată în cadrul celui de al doilea aspect al prezentului motiv, decât a condiției potrivit căreia comentariul trebuie să fie „legat” de o persoană fizică.

[17] A se vedea în acest sens punctele 5-7 din hotărârea atacată și punctul 9 din prezentele concluzii.

[18] A se vedea punctul 23 din hotărârea atacată.

40. În aceste împrejurări, opinăm că aprecierea Tribunalului poate fi considerată afectată de o eroare de drept în această privință, întrucât el a considerat că AEPD nu a efectuat examinarea impusă de Hotărârea Nowak pentru a concluziona că comentariile în cauză „privesc” persoane fizice, în sensul articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725.

41. În cazul în care Curtea ar decide să respingă acest prim aspect și ar considera că comentariile pseudonimizate în cauză nu îi privesc pe autorii lor, examinarea celui de al doilea aspect al motivului s-ar dovedi superfluă, în măsura în care, potrivit articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725, este vorba despre o condiție necesară pentru existența unei date cu caracter personal, cumulativă cu cea a caracterului identificabil al persoanelor vizate, examinată în continuare.

2. Cu privire la al doilea aspect, referitor la condiția caracterului identificabil al persoanelor vizate

42. AEPD și Comitetul european pentru protecția datelor susțin în esență că Tribunalul a săvârșit două erori, prima privind noțiunea de „pseudonimizare”, iar a doua privind interpretarea Hotărârii Breyer [19], ceea ce SRB și Comisia contestă.

a) Cu privire la prima critică, întemeiată pe eroarea privind efectele pseudonimizării

43. Această critică ilustrează existența a două abordări foarte diferite în ceea ce privește domeniul de aplicare al normelor privind protecția datelor. Este necesar ca datele pseudonimizate să fie incluse automat pentru simplul motiv că persoanele vizate rămân identificabile, indiferent de accesibilitatea datelor suplimentare de identificare sau trebuie să se considere că, în urma procesului de pseudonimizare, datele au caracter personal numai pentru persoanele care pot identifica în mod rezonabil persoanele vizate?

1) Argumentația părților

44. AEPD și Comitetul european pentru protecția datelor susțin în esență că datele pseudonimizate rămân date cu caracter personal pentru simplul motiv că persoanele vizate rămân identificabile întrucât informațiile care permit identificarea lor continuă să existe. Abordarea Tribunalului ar fi eronată în măsura în care ar permite ca datele pseudonimizate să fie considerate date anonimizate în privința destinatarului, ceea ce ar prezenta un risc pentru protecția persoanelor vizate și ar crea o confuzie între pseudonimizare și anonimizare. O astfel de abordare, contrară textului și obiectivului Regulamentului 2018/1725, ar permite operatorului să excludă în mod nejustificat datele cu caracter personal din domeniul de aplicare al dreptului Uniunii în materie de protecție a unor astfel de date.

45. La rândul lor, SRB și Comisia susțin că datele pseudonimizate rămân date cu caracter personal pentru operatorul care le-a pseudonimizat, dar că, pentru destinatari, este necesar să se examineze caracterul identificabil al persoanelor vizate. În plus, chiar dacă articolul 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725 nu precizează cine trebuie să fie în măsură să identifice persoana vizată, în lumina considerentului (16) și în contextul articolului 15 alineatul (1) litera (d) din acest regulament, în discuție în speță, ceea ce contează ar fi punctul de vedere al destinatarului. În

[19] Hotărârea din 19 octombrie 2016, Breyer (C-582/14, denumită în continuare „Hotărârea Breyer”, EU:C:2016:779).

opinia lor, în cazul în care acest destinatar nu primește date cu caracter personal, persoanele vizate nu au niciun interes să fie informate cu privire la transferul de date, deoarece drepturile lor nu sunt afectate.

2) Apreciere

46. De la bun început, nu este inutil să amintim că pseudonimizarea este o prelucrare aplicată datelor cu caracter personal pentru a „reduce riscurile", în conformitate cu considerentul (17) al Regulamentului 2018/1725, de corelare a unui set de date cu identitatea unei persoane vizate și pentru a „ajuta operatorii și persoanele împuternicite de către operatori să își îndeplinească obligațiile de protecție a datelor".

47. Articolul 3 punctul 6 din Regulamentul 2018/1725 definește astfel pseudonimizarea ca fiind „prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații suplimentare [care sunt] stocate separat și [fac] obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile" [20].

48. Pseudonimizarea nu este, așadar, un element al definiției datelor cu caracter personal, definite la rândul lor la articolul 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725 în raport cu noțiunea de „caracter identificabil" al persoanei vizate. De altfel, după cum a arătat Comisia în memoriul său în intervenție, regulamentul definește noțiunea de „pseudonimizare", făcând astfel referire la procesul de punere în aplicare a unei măsuri de protecție sau a unei măsuri tehnice și organizatorice, dar nu și noțiunea de „date pseudonimizate".

49. Această interpretare este confirmată de coroborarea articolului 3 punctul 6 cu considerentul (16) al regulamentului respectiv, a cărui primă teză amintește că „[p]rincipiile protecției datelor ar trebui să se aplice oricărei informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă".

50. În plus, considerentul (16) al Regulamentului 2018/1725 merită să fie analizat mai detaliat [21]. Astfel, acesta conține o a doua teză, care enunță că „[d]atele cu caracter personal care au fost supuse pseudonimizării, care ar putea fi atribuite unei persoane fizice prin utilizarea de informații suplimentare, ar trebui considerate informații referitoare la o persoană fizică identificabilă". Urmează apoi a treia și a patra teză, care precizează conținutul acestei cerințe privind caracterul identificabil.

51. Deducem din textul acestor dispoziții că pseudonimizarea lasă deschisă posibilitatea ca persoanele vizate să nu fie identificabile, în caz contrar formularea acestui considerent (16) nu ar avea nicio rațiune de a exista. Adăugăm că ultimele teze ale considerentului menționat cu privire la anonimizare confirmă această interpretare: acestea exclud datele anonime (sau care sunt

[20] A se vedea de asemenea în această privință Avizul privind conceptul de date cu caracter personal (Grupul de lucru „Articolul 29", Avizul 4/2007, 20 iunie 2007, WP 136) și cel care abordează în mod expres tehnicile de anonimizare și de pseudonimizare (Grupul de lucru „Articolul 29", Avizul 05/2014, 10 aprilie 2014, WP 216). Acest procedeu de pseudonimizare este astfel deosebit de important în special în contextul cercetării și al statisticilor.

[21] Deși considerentele nu au valoare juridică obligatorie și nu pot sta la baza unei interpretări care ar fi contrară obiectivelor urmărite de Regulamentul 2018/1725, Curtea s-a inspirat în mod frecvent din acestea pentru a interpreta dispozițiile unui act juridic al Uniunii (a se vedea în special Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în cauza Planet49, C-673/17, EU:C:2019:246, punctul 71, și Concluziile avocatei generale Kokott prezentate în cauza Comisia/CK Telecoms UK Investments, C-376/20 P, EU:C:2022:817).

anonimizate) din domeniul de aplicare al Regulamentului 2018/1725 [22], dar nu exclud datele pseudonimizate decât în măsura în care persoanele vizate nu sunt identificabile. În cazul în care identificarea persoanelor menționate este imposibilă, acestea sunt, prin urmare, considerate din punct de vedere juridic ca fiind suficient protejate prin procesul de pseudonimizare, în pofida faptului că datele suplimentare de identificare nu au fost șterse în totalitate.

52. Cu alte cuvinte, nu se pune problema excluderii în mod automat a datelor pseudonimizate din domeniul de aplicare al acestui regulament [23]. Totuși, având în vedere considerentul (16) al acestuia din urmă, nu se poate exclude eventualitatea ca astfel de date să poată, în anumite condiții, ieși din sfera de aplicare a noțiunii de „date cu caracter personal”.

53. Contrar celor susținute de AEPD, o asemenea abordare nu ni se pare contrară obiectivului de a garanta un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal, în special având în vedere cerințele privind caracterul identificabil impuse de dispozițiile aplicabile, pe de o parte, și având în vedere interpretarea lor jurisprudențială, pe de altă parte.

54. În primul rând, considerentul (16) al Regulamentului 2018/1725 se referă la caracterul identificabil fie de către operator, „fie [de către] o altă persoană”: această concepție largă, deși nu este nelimitată [24], face parte dintr-o abordare protectoare a datelor cu caracter personal.

55. De asemenea, acest considerent (16) enunță că ar trebui să se țină seama de mijloacele care, în mod rezonabil, pot fi utilizate în scopul identificării, în mod direct sau indirect, a unei persoane fizice, luând în considerare toți factorii obiectivi, cum ar fi costurile și intervalul de timp necesare pentru identificare, ținându-se seama atât de tehnologia disponibilă la momentul prelucrării, cât și de dezvoltarea tehnologică, ceea ce constituie o definiție largă și protectoare a datelor cu caracter personal.

56. În al doilea rând, interpretarea jurisprudențială a acestei noțiuni de „caracter identificabil”, axată pe riscul de reidentificare a persoanelor vizate, permite de asemenea o aplicare largă a noțiunii de „date cu caracter personal”. Astfel, Curtea a calificat în mod sistematic drept „date cu

[22] De altfel, din punct de vedere strict tehnic, anonimizarea nu exclude posibilitățile de reidentificare, motiv pentru care operatorii care pun în aplicare tehnici de anonimizare trebuie să analizeze în mod regulat riscul inerent de reidentificare, evaluând de la caz la caz gravitatea și probabilitatea acestui risc (a se vedea în această privință O. Tambou, *Manuel de droit européen de la protection des données à personnel*, Bruylant, 2020, punctul 68, și trimiterile citate în această privință în special la nota de subsol 162).

[23] Deși intenția inițială în ceea ce privește introducerea noțiunii de „pseudonimizare” în RGPD a fost de a oferi flexibilitate pentru a diminua obligațiile în materie de protecție a datelor [a se vedea în această privință Kuner, C., Bygave, L. A., și Docksey, C., „Background and Evolution of the EU General Data Protection Regulation (GDPR)”, în Kuner, C., Bygrave, L. A., Docksey, C., și Drechsler, L. (dir.), *The EU General Data Protection Regulation (GDPR). A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2020, p. 1-47), această intenție nu a fost respectată de Consiliu în considerentul (26) al RGPD, a cărui redactare a fost preluată în considerentul (16) al Regulamentului 2018/1725.

[24] Astfel cum a arătat avocatul general Campos Sánchez-Bordona la punctele 64-67 din Concluziile prezentate în cauza Breyer (C-582/14, EU:C:2016:339), „[n]u s-ar putea elimina în niciun caz, cu o certitudine absolută, eventualitatea existenței unui terț care deține informații suplimentare care pot fi grupate cu informația respectivă și care, prin urmare, ar putea dezvălui identitatea unei persoane. […] Totuși, considerăm că această preocupare – care, în rest, este justificată – nu permite ignorarea voinței legiuitorului, iar interpretarea sistematică a considerentului [(16) al Regulamentului 2018/1725] se rezumă la «mijloacele care pot fi utilizate în mod rezonabil» *de anumiți terți*”.

caracter personal” datele care, deși disociate de datele de identificare aflate în posesia unei alte persoane, puteau, în contextul în discuție, implica un risc ca persoanele vizate să fie reidentificate [25].

57. Astfel, numai în cazul în care riscul de identificare este inexistent sau nesemnificativ [26], o dată poate să nu fie calificată din punct de vedere juridic drept „dată cu caracter personal”.

58. Argumentele AEPD și ale Comitetului european pentru protecția datelor cu privire la pericolele care decurg dintr-o interpretare prea strictă a datelor cu caracter personal nu sunt convingătoare. Astfel, faptul că normele care decurg din Regulamentul 2018/1725 nu se aplică datelor care privesc persoane neidentificabile nu ar împiedica angajarea, dacă este cazul, a răspunderii juridice a entităților care s-ar afla la originea unor comportamente sancționabile, de exemplu în cazul unei divulgări a datelor care cauzează un prejudiciu. În schimb, considerăm că este disproporționat să se impună unei entități, care nu ar putea în mod rezonabil să identifice persoanele în cauză, obligații care decurg din Regulamentul 2018/1725 [27], obligații pe care această entitate nu ar putea, prin ipoteză, să le respecte sau care ar obliga-o tocmai să încerce să identifice persoanele în cauză.

59. Având în vedere aceste considerații, dacă se analizează litigiul în raport cu datele astfel cum au fost transferate către Deloitte, considerăm că, contrar celor susținute de AEPD, trebuia să se stabilească dacă prelucrarea prin care s-au pseudonimizat datele în cauză era suficient de solidă pentru a concluziona că reclamanții, autorii informațiilor transmise Deloitte, nu erau identificabili în mod rezonabil. Cu alte cuvinte, în acest context, dacă Deloitte dispunea de mijloace rezonabile pentru a identifica reclamanții menționați, s-ar putea considera că a prelucrat date cu caracter personal.

60. Prin urmare, prima critică invocată de AEPD ar trebui, în opinia noastră, să fie respinsă.

[25] De exemplu, în Hotărârea Breyer, o adresă IP dinamică aflată în posesia unui furnizor de servicii de comunicații electronice, deși disociată de datele de identificare deținute de furnizorul de acces la internet, este calificată drept „dată cu caracter personal”, din moment ce furnizorul de servicii de comunicații electronice dispunea de mijloacele care pot fi utilizate în mod rezonabil pentru a obține identificarea persoanei vizate de această adresă IP. De asemenea, în Hotărârea din 9 noiembrie 2023, Gesamtverband Autoteile-Handel (Accesul la informații privind vehiculele) (C-319/22, EU:C:2023:837), era în discuție VIN-ul unui vehicul, definit drept codul alfanumeric atribuit vehiculului de către producător în scopul asigurării identificării adecvate a acestui vehicul. Deși nu are în sine caracter personal, VIN-ul respectiv dobândește acest caracter în privința oricărei entități care dispune în mod rezonabil de mijloacele necesare pentru a o asocia cu o anumită persoană (punctul 46) și, astfel, de a o asocia cu o persoană fizică identificată sau identificabilă (punctul 49). De asemenea, un comunicat de presă al Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) care conține identificatori care permit identificarea recurentei, fie pe baza unei simple lecturi obiective a acestui comunicat, fie cu ajutorul unor mijloace „care pot, în mod rezonabil, să fie utilizate” de unul dintre cititorii săi, constituie o dată cu caracter personal (Hotărârea din 7 martie 2024, OC/Comisia, C-479/22 P, EU:C:2024:215). În același mod, în Hotărârea din 7 martie 2024, IAB Europe (C-604/22, EU:C:2024:214), asociația IAB, care reprezintă întreprinderile din sectorul publicității și al marketingului digital, instituise un cadru pentru înregistrarea preferințelor utilizatorilor de site-uri internet, codificate prin intermediul unui „TC String” (combinație de litere și de caractere). Acest TC String a fost considerat o dată cu caracter personal din moment ce, asociat cu un identificator, permitea identificarea utilizatorului de internet vizat, inclusiv pentru IAB, care nu deținea elementele de identificare, dar care putea avea acces indirect la acestea prin mijloace rezonabile (punctele 48-50 din hotărâre).

[26] Din cuprinsul punctului 46 din Hotărârea Breyer rezultă că situația s-ar prezenta astfel dacă identificarea persoanei vizate ar fi interzisă prin lege sau nerealizabilă în practică, de exemplu ca urmare a faptului că ar implica un efort disproporționat în termeni de timp, de costuri și de forță de muncă.

[27] Se poate face referire, de exemplu, la obligațiile care decurg din dreptul la rectificare a datelor cu caracter personal prevăzut la articolul 18 din Regulamentul 2018/1725.

b) Cu privire la a doua critică, întemeiată pe eroarea în ceea ce privește comparația făcută cu Hotărârea Breyer

1) Argumentația părților

61. Potrivit AEPD, susținută de Comitetul european pentru protecția datelor, datele pseudonimizate în discuție sunt date cu caracter personal pentru SRB și, prin urmare, obligația de informare în privința persoanelor vizate, cu privire la destinatar, revenea SRB. Acesta susține în esență că Tribunalul a interpretat în mod eronat Hotărârea Breyer, care privea o situație de fapt diferită.

62. În schimb, potrivit SRB, susținut de Comisie, comparația cu Hotărârea Breyer ar fi relevantă și ar conduce la concluzia că obligația de informare nu se aplică decât dacă datele transferate sunt date cu caracter personal din punctul de vedere al destinatarului, în speță Deloitte, ceea ce, după cum Tribunalul a statuat în mod întemeiat, nu a fost demonstrat în speță.

2) Apreciere

63. Considerăm că obligația de informare, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2018/1725, și paralelismul cu Hotărârea Breyer conduc în speță la o soluție diferită de cea a Tribunalului, ceea ce vom prezenta în cadrul analizei prezentei critici.

64. Articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2018/1725 impune cerința unei prelucrări legale, echitabile și transparente a datelor față de persoana vizată.

65. În special, articolul 15 alineatul (1) litera (d) din acest regulament prevede că, în cazul în care date cu caracter personal referitoare la o persoană vizată se colectează de la aceasta, operatorul informează persoanele vizate, „în momentul obținerii acestor date cu caracter personal”, cu privire la destinatarii potențiali ai acestor date. Rezultă astfel că această informație trebuie dată de operator imediat, și anume la momentul colectării datelor [28].

66. Importanța respectării unei astfel de obligații de informare este confirmată și de considerentul (35) al Regulamentului 2018/1725, care enunță că, conform principiilor prelucrării echitabile și transparente, persoana vizată este informată cu privire la existența unei operațiuni de prelucrare și la scopurile acesteia, subliniindu-se că operatorul ar trebui să furnizeze orice informații suplimentare necesare pentru a asigura o prelucrare echitabilă și transparentă, ținând seama de circumstanțele specifice și de contextul în care sunt prelucrate datele cu caracter personal [29].

67. O astfel de obligație de informare este cu atât mai importantă cu cât validitatea consimțământului dat de persoana vizată depinde printre altele de aspectul dacă această persoană a obținut în prealabil informațiile la care ea avea dreptul în raport cu toate

[28] A se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iulie 2019, Fashion ID (C-40/17, EU:C:2019:629, punctul 104 și jurisprudența citată). A se vedea și Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în cauza Association Mousse (C-394/23, EU:C:2024:610, punctul 58).

[29] A se vedea prin analogie Hotărârea din 1 octombrie 2015, Bara ș.a. (C-201/14, EU:C:2015:638, punctul 34), Hotărârea din 1 octombrie 2019, Planet49 (C-673/17, EU:C:2019:801, punctul 77), și Hotărârea din 11 iulie 2024, Meta Platforms Ireland (Acțiune în reprezentare) (C-757/22, EU:C:2024:598, punctul 57). Considerentul (36) al Regulamentului 2018/1725 precizează în plus că, „[î]n cazul în care datele cu caracter personal pot fi divulgate în mod legitim unui alt destinatar, persoana vizată ar trebui informată atunci când datele cu caracter personal sunt divulgate pentru prima dată destinatarului”. Cu alte cuvinte, dacă intervine un element nou, acest lucru trebuie adus la cunoștința persoanelor vizate înainte de această „prelucrare ulterioară” (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 27 aprilie 2022, Roos ș.a./Parlamentul, T-710/21, T-722/21 și T-723/21, EU:T:2022:262, punctul 171).

circumstanțele în care are loc prelucrarea datelor în discuție, în virtutea articolelor 14 și 15 din Regulamentul 2018/1725, și care îi permit să își dea consimțământul în deplină cunoștință de cauză [30].

68. Adăugăm că singura excepție de la această obligație de informare, prevăzută la articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul 2018/1725, se referă la ipoteza în care persoana vizată deține deja informațiile în cauză.

69. Deducem de aici că, în speță, această obligație de informare se înscrie în cadrul raportului juridic existent între persoanele vizate, în speță reclamanții, pe de o parte, și SRB în calitate de operator, pe de altă parte, iar nu în cadrul raportului dintre SRB și destinatar, și anume Deloitte. Obligația de informare are astfel ca obiect datele așa cum sunt deținute de SRB înainte de transferul către Deloitte. Or, nu se contestă că este vorba despre date cu caracter personal, întrucât SRB deține comentariile și baza de identificare a persoanelor care le-au emis.

70. O asemenea abordare cu privire la „punctul de vedere pertinent” [31] ne conduce astfel la o soluție diferită de cea a Tribunalului, chiar efectuând comparația cu Hotărârea Breyer.

71. Amintim că, în litigiul aflat la originea întrebării preliminare adresate în această hotărâre, domnul Breyer dorea obligarea operatorului (Republica Federală Germania) să înceteze să stocheze adresa sa IP dinamică. Informațiile suplimentare care permiteau identificarea sa prin intermediul adresei IP atașate calculatorului său nu erau în posesia operatorului, ci a furnizorului de acces la internet. Întrebarea era, așadar, dacă adresa IP dinamică deținută de operator poate fi calificată drept „dată cu caracter personal” și, prin urmare, în cadrul raportului juridic dintre domnul Breyer și operatorul menționat, poate să dea naștere unor obligații în materie de stocare în sarcina acestuia din urmă, deși elementele de identificare ale domnului Breyer erau în posesia altei persoane decât operatorul. În esență, s-a statuat că operatorul, deși nu deținea informațiile suplimentare de identificare, putea în mod rezonabil să le acceseze și, prin urmare, adresa IP dinamică a fost calificată drept „dată cu caracter personal”.

72. În speță, astfel cum s-a amintit anterior [32], obligația de informare se înscrie în cadrul relației dintre persoanele vizate (reclamanții) și operator (SRB): obligația de informare intervine atunci când datele în cauză sunt colectate de SRB și, în ceea ce privește în special informarea cu privire la destinatar, cel târziu atunci când acesta este cunoscut. Or, atunci când acest moment se cristalizează, datele în cauză sunt date cu caracter personal aflate în posesia SRB, care deține datele suplimentare de identificare. Având în vedere obligația de informare în cauză și având în vedere momentul în care aceasta se cristalizează, datele în cauză constituiau, așadar, date cu

[30] A se vedea prin analogie Hotărârea din 11 iulie 2024, Meta Platforms Ireland (Acțiune în reprezentare) (C-757/22, EU:C:2024:598, punctul 60), și punctul 47 din Concluziile avocatului general Richard de la Tour prezentate în aceeași cauză (EU:C:2024:88). A se vedea de asemenea articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul 2018/1725, potrivit căruia „[o]peratorul ia măsuri adecvate pentru a furniza persoanei vizate orice informații menționate la articolele 15 și 16 […] referitoare la prelucrare, într-o formă concisă, transparentă, inteligibilă și ușor accesibilă, utilizând un limbaj clar și simplu”.

[31] În măsura în care s-ar constata că această abordare nu a fost analizată în acest mod în cuprinsul înscrisurilor, arătăm că, pe lângă faptul că a fost evocată în ședința în fața Curții, această abordare se înscrie în cadrul prezentului litigiu în măsura în care urmărește să stabilească punctul de vedere pertinent în raport cu obligația de informare în discuție în speță. În acest cadru, deși nu trebuie să se pronunțe decât cu privire la cererea părților, cărora le revine stabilirea cadrului litigiului, instanța nu poate fi ținută numai de argumentele invocate de acestea în sprijinul pretențiilor lor, în caz contrar fiind în situația de a fi constrânsă, eventual, să își întemeieze decizia pe considerații juridice eronate (a se vedea Hotărârea din 21 septembrie 2010, Suedia ș.a./API și Comisia, C-514/07 P, C-528/07 P și C-532/07 P, EU:C:2010:541, punctul 65 și jurisprudența citată).

[32] A se vedea punctul 69 din prezentele concluzii.

caracter personal, independent de caracterul lor identificabil de către Deloitte, care nu este vizată nici de raportul juridic dintre reclamanți și SRB, singurul relevant, nici de această obligație de informare care revine SRB.

73. Din acest punct de vedere, considerăm că paralelismul cu Hotărârea Breyer trebuie relativizat în speță.

74. Rezultă că obligația de informare revenea SRB în calitate de operator și ca urmare a raportului său cu reclamanții, de la care a colectat datele în cauză, independent de caracterul personal sau nepersonal al datelor astfel cum au fost transferate sub controlul Deloitte.

75. Argumentul SRB, reiterat în ședință, potrivit căruia punctul de vedere al destinatarului ar fi pertinent, întrucât este important să se verifice dacă acesta este sau nu „destinatar al datelor cu caracter personal”, trebuie, în această logică, să fie respins.

76. În această privință, este adevărat că textul articolului 15 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2018/1725, care evocă „destinatarii […] datelor cu caracter personal”, poate genera confuzie. Cu toate acestea, efectul util al acestei dispoziții impune ca informația să fie transmisă persoanelor vizate cât mai curând posibil și înainte de transferul de date menționat [33]. În speță, chiar dacă SRB nu avea, la momentul colectării inițiale a comentariilor, intenția de a solicita opinia Deloitte pentru a determina dacă aceste comentarii modificau evaluarea 3, din decizia în litigiu în fața Tribunalului reiese că Deloitte a asistat SRB în cadrul procedurii privind dreptul de a fi audiat [34]. În plus, se poate considera că intenția SRB de a comunica Deloitte datele pseudonimizate a existat cel târziu la momentul la care s-a decis prelucrarea comentariilor în cauză tocmai în scopul pseudonimizării [35], în caz contrar pseudonimizarea neavând nicio justificare.

77. Considerăm astfel că faptul de a controla respectarea obligației de informare la momentul la care datele au fost transferate de SRB către Deloitte, plasându-se din punctul de vedere al destinatarului pentru a califica datele în cauză ca fiind sau nu personale, conduce la decalarea în timp a controlului menționat. Acest control ar fi în consecință amânat în mod eronat în măsura în care ar fi efectuat cu privire la datele deja transferate destinatarului, în condițiile în care obiectul obligației de informare privește relația dintre SRB și reclamanți și urmărește să permită consimțământul informat al acestora din urmă înainte de transfer.

78. În plus, în ceea ce privește consimțământul reclamanților, participarea acestora la procedura privind dreptul de a fi audiat poate fi, desigur, interpretată ca un consimțământ implicit de a partaja date cu caracter personal cu operatorul în vederea luării în considerare a comentariilor

[33] Cu privire la caracterul prealabil al informației pentru a permite un consimțământ informat, a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2024, Meta Platforms Ireland (Acțiune în reprezentare) (C-757/22, EU:C:2024:598, punctul 60).

[34] A se vedea nota de subsol 7 care figurează la punctul 12 din prezentele concluzii.

[35] A se vedea punctul 13 și următoarele din hotărârea atacată. A se vedea de asemenea răspunsurile SRB la întrebările adresate în ședință.

lor. Acest lucru nu poate fi însă suficient, în opinia noastră, pentru a constitui un consimțământ informat în vederea pseudonimizării datelor și a transferului lor către Deloitte fără o informare prealabilă în această privință din partea SRB [36].

79. Rezultă că, în opinia noastră, obligația de informare care revine SRB se aplica în speță înainte de transferul datelor în cauză către Deloitte, independent de caracterul lor personal sau nu.

80. Prin urmare, aspectul dacă pseudonimizarea este sau nu suficient de solidă și de eficientă, astfel încât să se poată considera că datele aflate în posesia Deloitte constituie sau nu date cu caracter personal, nu ni se pare în cele din urmă *relevant* în raport cu obligația de informare care revine SRB.

81. În consecință, obligația de informare care revine SRB în calitate de operator trebuia respectată în speță, iar hotărârea atacată trebuie, pentru acest motiv, să fie anulată pentru eroare de drept.

82. Având în vedere că punctul de vedere al destinatarului datelor în cauză nu este relevant în raport cu obligația de informare prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2018/1725, argumentele părților privind posibilitatea Deloitte de a identifica, prin mijloace legale și realizabile în practică, persoanele vizate se dovedesc inoperante și, prin urmare, nu este necesar să fie examinate.

83. În cazul în care Curtea nu ar împărtăși acest punct de vedere, arătăm cu titlu subsidiar că AEPD contestă, în această privință, constatarea Tribunalului potrivit căreia Deloitte nu ar avea acces la datele de identificare. Aceasta se întemeiază în special pe raportul contractual de subcontractare care ar exista între SRB și Deloitte. SRB și Comisia susțin că, procedând astfel, AEPD invocă noi susțineri în fapt care sunt inadmisibile în stadiul recursului. Suntem de acord cu acest punct de vedere. Astfel, existența unui raport contractual între SRB și Deloitte, care ar demonstra posibilitatea Deloitte de a solicita SRB identificarea reclamanților, constituie o argumentație nouă, cu privire la care, de altfel, Tribunalul nu s-a pronunțat nicidecum. Rezultă că această argumentație ar trebui, dacă este cazul, să fie respinsă ca inadmisibilă în temeiul articolului 170 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul de procedură al Curții, potrivit căruia recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului [37].

B. Cu privire la al doilea motiv, examinat cu titlu subsidiar

84. Prin intermediul celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului responsabilității prevăzut la articolul 4 alineatul (2) și la articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul 2018/1725, AEPD, susținută de Comitetul european pentru protecția datelor, arată că Tribunalul a statuat în mod eronat că îi revenea sarcina de a demonstra că informațiile transmise Deloitte constituiau date cu caracter personal, cu încălcarea principiului responsabilității SRB.

[36] Cu privire la caracterul concis, transparent, inteligibil și ușor accesibil și formularea într-un limbaj clar și simplu a informației menționate, a se vedea articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul 2018/1725. A se vedea de asemenea Grupul de lucru „Articolul 29”, Orientările privind transparența în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679, 11 aprilie 2018, WP 260, rev. 01, punctul 30: „Dacă modificările aduse informațiilor indică o schimbare fundamentală a naturii prelucrării (de exemplu, extinderea categoriilor de beneficiari sau introducerea de transferuri către o țară terță) sau o modificare care este posibil să nu fie fundamentală în ceea ce privește operațiunea de prelucrare, dar care ar putea fi relevantă pentru și ar putea avea un impact asupra persoanei vizate, informațiile respective ar trebui să fie furnizate persoanei vizate cu mult înainte ca modificarea să fie efectiv realizată, iar metoda utilizată pentru a aduce modificările la cunoștința persoanei vizate ar trebui să fie explicită și eficace. Acest lucru este pentru a obține certitudinea că persoana vizată nu omite modificarea și pentru a permite persoanei vizate să aibă un interval de timp rezonabil pentru (a) a examina natura și impactul schimbării și (b) a-și exercita drepturile în temeiul RGPD în legătură cu modificarea (de exemplu, pentru a-și retrage consimțământul sau a se opune prelucrării).”

[37] A se vedea în special Hotărârea din 29 februarie 2024, Euranimi/Comisia (C-95/23 P, nepublicată, EU:C:2024:177, punctul 53).

85. Având în vedere ceea ce precedă și în special punctele 81 și 82 de mai sus, considerăm că nu este necesar să se examineze acest al doilea motiv.

86. Prin urmare, îl vom evoca doar pe scurt, cu titlu subsidiar.

87. Cu privire la admisibilitatea, contestată de SRB, a acestui motiv neinvocat în fața Tribunalului, amintim că un recurent are dreptul să formuleze recurs invocând motive derivate din însăși hotărârea atacată prin care să conteste temeinicia în drept a acesteia [38]. Considerăm că aceasta este situația prezentului motiv, care este, așadar, admisibil.

88. Cu privire la fond, trebuie amintit că Tribunalul a statuat că, întrucât AEPD nu a verificat dacă Deloitte dispunea de mijloace legale și realizabile în practică care să îi permită accesul la informațiile suplimentare necesare pentru reidentificarea reclamanților, AEPD nu putea concluziona că informațiile transmise Deloitte constituiau informații privind o „persoană fizică identificabilă” în sensul articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725.

89. AEPD, susținută de Comitetul european pentru protecția datelor, afirmă în esență că Tribunalul ar fi trebuit să verifice dacă SRB, operatorul, a dovedit că anonimizase datele în litigiu față de Deloitte.

90. SRB contestă această argumentație, arătând că principiul responsabilității nu se aplică decât în prezența unor date cu caracter personal și că, în speță, datele aflate sub controlul Deloitte fuseseră anonimizate.

91. La rândul său, Comisia susține că, într-o primă etapă, AEPD suportă o sarcină a probei rezonabilă pentru a dovedi, pe baza elementelor de probă disponibile, existența unor date cu caracter personal. Într-o a doua etapă, ar reveni operatorului în cauză sarcina de a infirma această concluzie prin prezentarea unor elemente suplimentare.

92. Amintim că, în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2018/1725, datele cu caracter personal trebuie să fie prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată. Articolul 4 alineatul (2) din acest regulament prevede că „[o]peratorul este responsabil de respectarea alineatului (1) și poate demonstra această respectare”. Rezultă astfel din principiul responsabilității, enunțat la articolul 4 alineatul (2) și precizat la articolul 26 alineatul (1) din regulamentul menționat, că operatorul trebuie să poată demonstra că respectă principiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal enunțate la alineatul (1) al articolului 4 [39].

93. Din moment ce operatorul ar furniza elemente de probă suficiente în acest sens, s-ar putea considera că acesta a îndeplinit sarcina probei care îi revine [40].

[38] A se vedea Hotărârea din 25 ianuarie 2022, Comisia/European Food ș.a. (C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctul 77, precum și jurisprudența citată).

[39] A se vedea în special în acest sens Hotărârea din 4 mai 2023, Bundesrepublik Deutschland (Căsuță electronică judiciară) (C-60/22, EU:C:2023:373, punctul 53 și jurisprudența citată). A se vedea de asemenea, cu privire la sarcina probei care revine operatorului în ceea ce privește consimțământul pentru prelucrarea datelor, Hotărârea din 11 noiembrie 2020, Orange România (C-61/19, EU:C:2020:901, punctul 52).

[40] A se vedea prin analogie, în cadrul unei acțiuni în despăgubire întemeiate pe RGPD, Hotărârea din 25 ianuarie 2024, MediaMarktSaturn (C-687/21, EU:C:2024:72, punctele 43-45): operatorului în cauză îi revine sarcina de a dovedi caracterul adecvat al măsurilor de securitate pe care le-a implementat, iar instanța sesizată trebuie să ia în considerare toate elementele de probă pe care operatorul le-a furnizat pentru a demonstra caracterul adecvat al măsurilor tehnice și organizatorice pe care le-a adoptat pentru a se conforma obligațiilor sale. Însă faptul că angajații operatorului au predat din greșeală unei părți terțe neautorizate un document care conținea date cu caracter personal nu este suficient, în sine, pentru a se considera că măsurile tehnice și organizatorice implementate de operatorul în cauză nu erau „adecvate”.

94. În speță, considerăm că SRB a invocat mai multe elemente de fapt (în special procesele de filtrare, de clasificare, de agregare a comentariilor, descrise în decizia în litigiu și în hotărârea atacată) pentru a dovedi, în conformitate cu principiul responsabilității care îi revenea, că identificarea de către Deloitte a persoanelor vizate era imposibilă.

95. În fața Tribunalului, AEPD a adoptat în această privință o poziție de principiu care constă în a se plasa din punctul de vedere al SRB, iar nu al Deloitte, și a califica astfel drept „date cu caracter personal” comentariile transferate către Deloitte.

96. Dacă se admite, în scopul examinării subsidiare a prezentului motiv, că punctul de vedere al Deloitte era relevant în speță[41], s-ar putea considera că, astfel cum a statuat Tribunalul, revenea AEPD sarcina de a demonstra[42] motivul, juridic sau tehnic, pentru care procesul de pseudonimizare pus în aplicare de SRB în speță nu era suficient și trebuia să conducă la concluzia că Deloitte prelucra date cu caracter personal.

97. Prin urmare, considerăm că, dacă este cazul, hotărârea atacată ar trebui să fie confirmată cu privire la acest al doilea motiv.

VII. Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

98. În temeiul articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care recursul este întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. În acest caz, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.

99. Primul motiv invocat de SRB împotriva deciziei în litigiu în fața Tribunalului este întemeiat pe încălcarea articolului 3 punctul 1 din Regulamentul 2018/1725. Din cuprinsul punctelor 63-82 din prezentele concluzii rezultă că, întrucât SRB nu și-a îndeplinit obligația de informare care îi revine în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2018/1725, decizia în litigiu ar trebui, prin urmare, în opinia noastră, să fie confirmată.

100. În schimb, considerăm că al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea de către AEPD a dreptului la bună administrare în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei în litigiu, nu este în stare de judecată.

101. Astfel, SRB susține în special că, în cadrul procedurii administrative care precedă adoptarea deciziei în litigiu, AEPD a încălcat dreptul său de acces la dosar, dreptul său de a fi audiat, precum și principiul egalității armelor, refuzându-i accesul la dosar, pe de o parte, și necomunicându-i observațiile reclamanților sau conținutul acestora, pe de altă parte.

[41] A se vedea punctele 59 și 60 din prezentele concluzii.

[42] A se vedea în această privință comparația efectuată de Comisie cu dreptul ajutoarelor de stat în Hotărârea din 12 octombrie 2023, Larko/Comisia (C-445/22 P, EU:C:2023:773, punctul 29); după cum calificarea unei anumite măsuri drept ajutor de stat este condiția prealabilă pentru ca această măsură să intre în competența Comisiei de a asigura punerea în aplicare a articolelor 107 și 108 TFUE, în speță calificarea drept „date cu caracter personal” este condiția prealabilă pentru ca Regulamentul 2018/1725 să se aplice, iar AEPD să fie competentă [a se vedea articolul 52 alineatul (3) din acest regulament].

102. Or, Tribunalul a apreciat că, întrucât fusese admis primul motiv, nu era necesară examinarea celui de al doilea motiv invocat în fața sa. În consecință, acest motiv, care implică în special aprecieri de fapt, nu este în stare de judecată. Prin urmare, considerăm că cauza trebuie trimisă Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia, cererile privind cheltuielile de judecată urmând a fi soluționate odată cu fondul.

VIII. Concluzie

103. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să statueze după cum urmează:

– anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 26 aprilie 2023, SRB/AEPD (T-557/20, EU:T:2023:219);

– trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la al doilea motiv invocat în fața sa;

– soluționarea odată cu fondul a cererilor privind cheltuielile de judecată.